

فراخوان ارائه طرح‌های پژوهشی

در چارچوب اولویت‌های موضوعی و عنوانی شورای علوم و تحقیقات و فناوری برای

سال ۱۴۰۶

مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه در راستای توسعه و تقویت فعالیت‌های پژوهشی مسئله‌محور، حمایت از تولید دانش کاربردی و گسترش همکاری‌های علمی با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی کشور، بدین‌وسیله فهرست اولویت‌های موضوعی و عنوانی شورای علوم، تحقیقات و فناوری (عتف) برای سال ۱۴۰۶ را اعلام می‌کند.

ضمن یادآوری این نکته که تعریف پروژه‌های پژوهشی، کتب، مقالات، رساله‌های دکتری و پایان‌نامه‌های مقطع کارشناسی ارشد با موضوعات جزئی‌تر ذیل محورهای پیوست ممکن خواهد بود، از کلیه اعضای هیئت علمی و اساتید دانشکده‌های علوم سیاسی، حقوق، اقتصاد، علوم انسانی و علوم اجتماعی دعوت می‌شود طرح‌های پژوهشی پیشنهادی خود را ترجیحا در چارچوب موضوعات و عناوین مندرج در این فهرست به این مرکز ارائه نمایند. همچنین مناسب است دانشجویان محترم آن دانشگاه، در انتخاب موضوعات رساله و پایان‌نامه، محورهای ارسالی را مد نظر قرار دهند.

محورهای فراخوان و شرایط ارائه پیشنهادهای پژوهشی

۱- ارائه طرح‌های پژوهشی: استادان، اعضای هیئت علمی، پژوهشگران دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی می‌توانند پیشنهادهای پژوهشی خود را در انطباق با اولویت‌های موضوعی و عنوانی اعلام‌شده و بر اساس فایل استاندارد طرح‌نامه ارائه کنند. طرح‌های دریافتی بر اساس ضوابط و معیارهای علمی مرکز بررسی و ارزیابی خواهند شد.

۲- حمایت از پژوهش‌های تحصیلات تکمیلی: رساله‌های دوره دکتری تخصصی و پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد که در چارچوب حوزه‌های موضوعی و اولویت‌های پژوهشی مندرج

در فهرست پیوست تعریف و تدوین شده‌اند، در صورت رعایت ضوابط و مقررات مربوطه، جهت بررسی و برخورداری از حمایت‌های پژوهشی مرکز معرفی شوند.

۳- قالب استاندارد ارائه طرح و معیارهای ارزیابی: متقاضیان باید پیشنهادهای پژوهشی خود را بر اساس فایل استاندارد طرحنامه پیوست تهیه و ارسال نمایند. انطباق موضوع پیشنهاد با اولویت‌های اعلام‌شده، تبیین دقیق مسئله پژوهش، نوآوری علمی، روش‌شناسی معتبر و تشریح دستاوردها و نتایج مورد انتظار، از جمله مؤلفه‌های مهم در تدوین و ارزیابی طرح‌های پیشنهادی است. همچنین ارسال رزومه علمی و پژوهشی متقاضی جهت بررسی صلاحیت علمی الزامی است.

مهلت و نحوه ارسال

• مهلت نهایی ارسال پیشنهادهای پژوهشی: ۳۰ آذرماه ۱۴۰۵

• نشانی پست الکترونیکی جهت ارسال طرح‌ها: atfipis@gmail.com

از کلیه متقاضیان درخواست می‌شود ضمن مطالعه دقیق فهرست اولویت‌های پیوست، پیشنهادهای پژوهشی خود را در مهلت مقرر و با رعایت قالب استاندارد اعلام‌شده ارسال نمایند. بدیهی است بررسی پیشنهادهای و تصمیم‌گیری در خصوص حمایت از آن‌ها، بر اساس میزان انطباق با اولویت‌های پژوهشی، کیفیت علمی و روش‌شناختی، نوآوری، امکان‌پذیری اجرایی و ضوابط حمایتی مرکز انجام خواهد شد.

مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه امیدوار است با مشارکت فعال جامعه دانشگاهی و پژوهشی کشور، زمینه بهره‌گیری مؤثر از ظرفیت‌های علمی و تخصصی دانشگاه‌ها و پژوهشگران برای پاسخ‌گویی به نیازهای پژوهشی اولویت‌دار و ارتقای کیفیت سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی علمی فراهم شود.

فهرست اولویت‌های موضوعی و عنوانی شورای عتف برای سال ۱۴۰۶

۱. بازتعریف روابط ایران با همسایگان و معماری امنیتی منطقه پس از جنگ

- بازسازی معماری امنیتی خلیج فارس پس از جنگ: از موازنه شکننده تا همکاری چندجانبه؛ سناریوها و راهبردهای جمهوری اسلامی ایران
- الگوی امنیت به‌هم‌پیوسته و کاربرد آن در روابط ایران با همسایگان: طراحی چارچوبی برای اعتمادسازی و کاهش تنش
- دیپلماسی همسایگی ایران در دوره پساجنگ: ارزیابی فرصت‌ها و موانع نهادسازی منطقه‌ای
- نظم دریایی پساجنگ در خلیج فارس و دریای عمان: از امنیت‌سازی یک‌جانبه تا همکاری دریایی چندجانبه

۲. بازتعریف روابط ایران با قدرت‌های بزرگ

- شراکت راهبردی ایران-چین-روسیه در نظم پساجنگ: فرصت‌ها و محدودیت‌ها
- مسیر متمایز اروپا در قبال ایران پس از جنگ: از فشار حداکثری تا تعامل گزینشی؛ ارزیابی راهبردها و سناریوهای آینده
- دیپلماسی موازنه‌سازی ایران میان شرق و غرب: طراحی مدلی برای بیشینه‌سازی منافع و کاهش ریسک انزوای راهبردی
- جایگاه راهبردی چین در غرب آسیای پساجنگ: از شریک اقتصادی تا ذی‌نفع امنیتی
- از هرمز تا گوانگژو — جایگاه محور یایراند در جاده ابریشم دریایی و تداوم تاریخی همکاری دریایی ایران و چین

۳. جایگاه حقوقی تنگه هرمز و نظم دریایی پس از جنگ

- رژیم حقوقی تنگه هرمز و حقوق بین‌الملل دریاها
- اقدامات متقابل در تنگه هرمز از منظر حقوق مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها: مشروعیت، تناسب و پیامدها برای ایران

۴. هوش مصنوعی: ابعاد نظامی، حکمرانی و موضع هنجاری ایران

- هوش مصنوعی و امنیت ایران در پرتو جنگ ۴۰ روزه: ضرورت‌های حکمرانی فناورانه در عرصه دفاعی

- موضع هنجاری جمهوری اسلامی ایران در قبال نظام‌مندسازی هوش مصنوعی در عرصه بین‌الملل: از قاعده‌سازی تا کنشگری
 - حکمرانی هوش مصنوعی در سیاست خارجی: طراحی چارچوب نهادی برای وزارت امور خارجه با نگاه به تجربه اتحادیه اروپا و چین
۵. دیپلماسی اقتصادی پس از (آغاز) جنگ
- راهکارهای افزایش تاب‌آوری اقتصادی در دوران جنگ
 - بررسی ابعاد و پیامدهای محاصره اقتصادی و راهکارهای حفظ زنجیره تامین کشور
 - اقتصاد دریامحور و طرح توسعه سواحل مکران
 - ابعاد و پیامدهای اقتصادی توافق احتمالی ایران و آمریکا
 - راه‌های تنوع بخشی به روش‌های پرداخت و تسویه حساب بین‌المللی با تمرکز بر استفاده از ارزهای ملی
 - دیپلماسی اقتصادی مقاومتی ایران پس از جنگ: راهبردهای مقابله با تحریم، تنوع‌بخشی به بازارها و افزایش تاب‌آوری اقتصادی
 - ژئواکونومیک کریدورها: مدل‌سازی نقش کریدورهای ترانزیتی و کسیرهای استراتژیک چند وجهی در ارتقا تاب‌آوری ایران و استفاده از مزیت‌های ژئوپلیتیک کشور
 - کریدورهای توسعه‌ای و جایگاه ایران در اقتصاد سیاسی منطقه: ارزیابی کریدور شمال-جنوب، INSTC و مسیرهای رقیب
 - طراحی الگوی دیپلماسی اقتصادی چندسطحی برای جمهوری اسلامی ایران: پیوند وزارت خارجه، بخش خصوصی و نهادهای مالی
 - ائتلاف‌ها و اتحادهای نوظهور در جنوب جهانی و بازتعریف نقش ایران در زنجیره تامین کالا، تولیدات صنعتی و انرژی جهانی
 - طراحی مدل هوشمندسازی گمرک و ایجاد پنجره واحد تجارت فرامرزی
 - نقش دیپلماسی علم و فناوری و فناوری‌های نوین در افزایش تاب‌آوری اقتصادی کشور و تحقق اهداف دیپلماسی اقتصادی
۶. تعقیب جرایم جنگی در چارچوب حقوق کیفری بین‌المللی
- بررسی امکان دادخواهی جمهوری اسلامی ایران در دیوان بین‌المللی کیفری علیه ترور رهبر شهید

- راهبرد حقوقی-دیپلماتیک جمهوری اسلامی ایران در قبال تجاوز نظامی آمریکا و اسرائیل: نقض ممنوعیت تجاوز، جنایات جنگی، تخریب زیرساخت‌های حیاتی، و مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها
- تعقیب جرایم جنگی در منازعات نظامی: بررسی رویه دیوان کیفری بین‌المللی و دادگاه‌های ویژه
- جنایات جنگی علیه محیط زیست: راهبرد حقوقی ایران در قبال تخریب زیست‌بوم خلیج فارس و آلودگی نفتی ناشی از جنگ ۴۰ روزه

۷. جامعه ایرانیان خارج از کشور و بازسازی برند ملی

- دیاسپورای ایرانی و بازسازی برند ملی ایران پس از جنگ: فرصت‌ها، چالش‌ها و راهبردهای تعامل
- سیاست خارجی دیاسپورا-محور: طراحی مدل مشارکت ایرانیان خارج از کشور در دیپلماسی فرهنگی و اقتصادی
- تحلیل تصویر ایران در رسانه‌ها بعد از تجاوز آمریکا و اسرائیل: تحلیل روایت‌های رسانه‌ای و ارائه چارچوبی برای دیپلماسی عمومی هدفمند

۸. ابعاد حقوقی نقض مصونیت تأسیسات هسته‌ای

- مصونیت تأسیسات هسته‌ای در حقوق بین‌الملل: قواعد، استثنایا و خلأهای هنجاری در قبال حملات مسلحانه
- حمله به تأسیسات هسته‌ای از منظر حقوق بشردوستانه بین‌المللی: اصل تفکیک، تناسب و مسئولیت کیفری
- پیامدهای حقوقی-سیاسی نقض مصونیت تأسیسات هسته‌ای برای ایران: سازوکارهای اعتراض، دادخواهی و بازدارندگی حقوقی

۹. جایگاه ایران در نظم بین‌الملل آینده

- چندقطبی‌گرایی در نظر و عمل: جایگاه جمهوری اسلامی ایران در نظم بین‌الملل در حال گذار
- روایت ایران از چندقطبی‌گرایی: تحلیل گفتمان سیاست خارجی و دلالت‌های راهبردی آن
- ایران و نهادسازی در نظم بین‌الملل در حال گذار: بررسی نقش‌آفرینی در بریکس، شانگهای و سازوکارهای جنوب-جنوب

۱۰. آینده نظام بین‌الملل: تداوم نظم تک‌قطبی یا تغییر نظم موجود

- آینده نظم بین‌الملل: تداوم تک‌قطبی‌گرایی، چندقطبی‌گرایی یا نظم مختلط؟ سناریوها و دلالت‌ها برای ایران
- گذار نظم بین‌الملل و سیاست خارجی قدرت‌های میانه: جایگاه ایران در نظم پسا-آمریکایی

- شکاف قدرت و نهاد در نظام بین‌الملل معاصر: ارزیابی فرضیه تغییر نظم و پیامدهای آن برای امنیت ملی ایران

۱۱. ایران و تحولات منطقه قفقاز

- رقابت قدرت‌های بزرگ در قفقاز جنوبی: افزایش نفوذ آمریکا، اروپا و چین و پیامدهای آن برای امنیت ملی ایران
- راهبرد مقابله ایران با نفوذ رقبا در قفقاز: ابزارهای دیپلماتیک، اقتصادی و امنیتی
- قفقاز جنوبی در نظم پساجنگ: طراحی چارچوبی برای همکاری منطقه‌ای ایران، چین و روسیه

۱۲. ایران و تحولات منطقه آمریکای لاتین

- موج‌های تحولات سیاسی در آمریکای لاتین: الگوها، چرخه‌ها و دلالت‌ها برای سیاست خارجی ایران
- آینده روابط ایران و آمریکای لاتین: فرصت‌ها، موانع و راهبردهای توسعه همکاری در دوره پساجنگ
- دیپلماسی اقتصادی ایران در آمریکای لاتین: ارزیابی ظرفیت‌ها، چالش‌های تحریم و طراحی نقشه راه

۱۳. تحولات منطقه شرق اروپا و ایران

- نقش فعال و عاملیت کشورهای شرق اروپا در سیاست خارجی اتحادیه اروپا: پیامدها برای روابط ایران و اتحادیه اروپا
- فرصت‌ها و تهدیدهای روابط ایران با کشورهای شرق اروپا در پرتو تحولات امنیتی پساجنگ
- دیپلماسی ایران در قبال شرق اروپا: طراحی راهبرد تفکیک‌شده برای تعامل با بازیگران کلیدی (لهستان، مجارستان، رومانی، بلغارستان، اسلواکی، چک، صربستان، اسلونی، کروواسی)

۱۴. آینده روابط ایران و شامات

- آینده روابط ایران و سوریه پس از اسد: سناریوها، منافع راهبردی و گزینه‌های سیاست خارجی
- بازتعریف محور مقاومت پس از سقوط دولت اسد
- راهبرد ایران در قبال لبنان و حزب‌الله در نظم منطقه‌ای پس از جنگ

۱۵. سیاست خارجی ایران و بحران محیط زیست

- دیپلماسی محیط‌زیستی ایران در قبال آلودگی فرامرزی خلیج فارس
- از ناپدید شدن تالاب‌ها تا بحران ریزگردها: پاسخ حقوق بین‌الملل و طراحی سازوکار دیپلماتیک برای امنیت محیط‌زیستی فرامرزی ایران